

LIITE

EIT:n ja Euroopan sosiaalisten oikeuksien komitean avoinna olevat päätökset – kooste

Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen Suomea koskevat ratkaisut, jotka odottavat täytäntöönpanoa

(IM = yksilöön kohdistuvat toimenpiteet, GM = yleisluontoiset toimenpiteet, CM = ministerikomitea, EIT = Euroopan ihmisoikeustuomioistuin)

Tapaus	Tuomio lopullinen	Rikkomus ja sisältö	Toimenpiteet
Kotilainen ja muut v. Suomi (62439/12)	17.12.2020	artikla 2 Valittajien sukulainen oli kuollut kouluammuskelutilanteessa. Poliisi ei ollut ennakolta takavarikoinut asetta, vaikka aseiden haltijan internettiin kirjoittamien kirjoitusten perusteella oli syntynyt epäily, ettei aseiden haltijana ollut henkilö ollut sopiva omistamaan asetta.	Hallitus on 17.6.2021 toimittanut raportin ministerikomitealle syyskuun 2021 kokoukseen.
N.A. v. Suomi (25244/18)	14.2.2020	artiklat 2 ja 3 Kyseessä oli turvapaikanhakijan paluu Irakiin, jossa hänen oli paluunsa jälkeen väitetty kuolleen.	Hallitus on pyytänyt EIT:ta tuomion tarkistusta tuomioistuinta koskevien sääntöjen sääntö numero 80 perusteella. Myöhemmin saatujen tietojen mukaan kuolleeksi väitetty henkilö olisikin elossa ja hänen kuolintodistuksensa olisi väärennetty.
Nykänen v. Suomi (11828/11) <ul style="list-style-type: none"> • Glantz v. Suomi • Kiiveri v. Suomi • Österlund v. Suomi • Rinas v. Suomi 	20.8.2014 <ul style="list-style-type: none"> • 20.8.2014 • 10.5.2015 • 10.5.2015 • 27.4.2015 	artikla 4 pöytäkirja 7 Tapausryhmä koskee ne bis in idem -kieltoa, jossa valittajat oli tuomittu sekä rikosoikeudellisessa että hallinnollisessa verotusprosessissa, jotka koskivat osittain tai kokonaan samoja tosiseikkoja vuosien 2009 ja 2013 välillä.	Valittajilla mahdollisuus saada kansallisen tuomioistuimen päätös mitätöityä sekä korvaus vankeudesta, jos tuomio mitätöidään tapauksen uudelleen avaamisen myötä. Kuitenkin Kiiveri-tapauksessa valittajan pyyntö avata tapaus uudestaan oli hylätty (viimeisin valitus 4.7.2020). (Katso myös Rinas-tapaukseen liittyvä 2. jaoston ratkaisu 18.5.2021). lisätietoa odotetaan IM: Ministerikomitea odottaa lisätietoja siitä, ovatko valittajat

<p>-CM viimeisimmät muistutukset: 5.10.2017, 30.10.2019 ja 11.12.2020</p>			<p>vaatineet tapausten avaamista ja mikä on ollut tulos, jos näin on tehty sekä viranomaisten kommentteja niistä asioista, joita valittaja on Kiiveri-tapauksessa esittänyt.</p>
<p>Lindström ja Masseli v. Suomi (24630/10)</p> <p>-CM viimeisimmät muistutukset: 5.10.2017, 30.10.2019 ja 11.12.2020</p>	<p>14.4.2014</p>	<p>artikla 8 Tapaus koskee suljetun haalarin pakotettua käyttöä kahdella eristyksessä olevalla vangilla. Kaksi valittajaa oli pakotettu pitämään jaloista kaulaan asti ulottuvaa suljettua haalaria, koska heidän epäiltiin yrittävän salakuljettaa huumeita vankilaan piilottamalla ne kehoonsa. Kansallinen lainsäädäntö ei ollut tarpeeksi saavutettavaa eikä ennakoitava eikä se sisältänyt tarpeeksi suojatoimenpiteitä.</p>	<p>Suljettujen haalareiden käyttö on 2013 maaliskuusta alkaen kielletty Rise:n kiellosta. Huhtikuussa 2014 hallitus antoi esityksen HE 45/2014 vp, jolla ehdotettiin muutoksia vankeuteen liittyviin säännöksiin ja tutkintavankeuteen, tarkoituksena mm. lyhentää eristysaikaa 14 pv:stä 5 pv:ään ja erityisiä säännöksiä eristyksen valvontaan. lisätietoa odotetaan GM: Ministerikomitea odottaa tietoa kehityksestä em. lainmuutoksessa sekä pyytää tiivistelmää relevanteista säännöksistä (kuten erityisiin vaatteisiin liittyvistä).</p>
<p>X v. Suomi (34806/04)</p> <p>-CM muistutukset: 5.10.2017, 30.10.2019 ja 11.12.2020</p>	<p>19.11.2012</p>	<p>artiklat 8, 5(1)e Tapauksessa oli kyse valittajan sulkemisesta tahdonvastaiseen hoitoon mielisairaalaan ja riittämättömistä suojatoimenpiteistä koskien sairaalan johtajan tekemää päätöstä pidentää valittajan sulkemista laitokseen. EIT kritisoi erityisesti sitä, ettei ollut ollut mahdollisuutta pyytää toista itsenäistä psykiatrista mielipidettä ja sitä, että vain viranomaisilla on aloiteoikeus määräaikaistarkastukseen. Kyseessä oli myös laitton puuttuminen valittajan fyysiseen koskemattomuuteen, kun oli turvauduttu pakkolääkitykseen ilman</p>	<p>Viranomaiset ovat ilmoittaneet aikeensa hyväksyä muutoksia mielenterveyslakiin ja koska muutokset olivat tekeillä, antoi STM ohjeita tahdonvastaiseen hoitoon ja potilaan lääkitykseen. lisätietoja odotetaan GM: Ministerikomitea odottaa lisätietoa kehityksestä mielenterveyslain muutoksissa ja toteaa, että olisi hyödyllistä saada tiivistelmä asiaan liittyvistä relevanteista säännöksistä.</p>

		sopivia oikeudellisia suojatoimenpiteitä. EIT kritisoi sitä, että päätös sulkea valittaja tahdonvastaiseen hoitoon sisälsi automaattisen valtuutuksen pakkolääkitykseen, johon ei liittynyt välitöntä oikeudellista tarkastelua.	
Pietiläinen v. Suomi (13566/06) -CM viimeisimmät muistutukset: 5.10.2017, 30.10.2019 ja 11.12.2020	18.11.2009	artikla 6(1) yhdessä 6(3)c kanssa Kyseessä oli valittajan oikeutta oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin ja oikeutta valitsemaansa oikeusapuun koskeva loukkaus. Valittajan valitusta ei käsitelty pidemmälle, koska hän oli poissa oikeudenkäynnistä, vaikka häntä edusti asianajaja.	lisätietoa odotetaan IM: Ministerikomitea toteaa, että olisi hyvä saada tietoa, onko valittaja vaatinut tapauksen uudelleen avaamista ja mikä on ollut mahdollinen lopputulos. lisätietoa odotetaan GM: EIT oli kuvailut positiivisia kehityksiä kansallisessa käytännössä, joten ministerikomitean olisi tarpeen saada lisätietoja kansallisesta oikeuskäytännöstä, joka vahvistaa, että relevantteja säännöksiä voidaan nyt soveltaa EIS:n mukaisella tavalla.
Ruotsalainen v. Suomi (13079/03) -CM viimeisimmät muistutukset: 5.10.2017, 30.10.2019 ja 11.12.2020	16.9.2009	artikla 4 pöytäkirja 7 Kyseessä oli ne bis in idem -kiellon loukkaus. Valittajalle oli määrätty sakko vähäisestä veropetoksesta rikosprosessissa sekä polttoainemaksu hallinnollisessa prosessissa, kun hän oli ajanut käyttäen lievemmin verotettua polttoainetta kuin dieseliä, jota hänen olisi tullut ajamaansa pakettiautoon käyttää.	lisätietoa odotetaan IM: Ministerikomitea tiedustelee, pitkö valittajan maksaa polttoainemaksu ja oliko hän vaatinut korvausta sakkomaksusta, ja jos oli, mikä oli vaatimuksen tulos. lisätietoa odotetaan GM: Viranomaiset olivat antaneet tietoa meneillään olevista lainsäädäntömuutoksista vuonna 2011. Ministerikomitea tiedustelee, onko lainsäädäntömuutos toteutettu sekä mikä on nykyinen lainsäädännöllinen tilanne. Ministerikomitea toteaa, että hallituksen olisi hyödyllistä tarkentaa, koskevatko Nykänen-tapauksessa selitetyt lainsäädännön muutokset ja

			oikeustapauskehitys myös ongelmia, joita on käsitelty Ruotsalainen-tapauksessa.
<p>Eerikäinen ja muut v. Suomi (3514/02)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Flinkkilä ja muut v. Suomi • Tuomela ja muut v. Suomi • Saaristo ja muut v. Suomi • Iltalehti ja Karhuvaara v. Suomi • Soila v. Suomi • Ristamäki ja Korvola v. Suomi • Niskasaari ja Otavamedia v. Suomi • Mariapori v. Suomi • Jokitaipale ja muut v. Suomi • Niskasaari ja muut v. Suomi • Lahtonen v. Suomi • Reinboth ja muut v. Suomi <p>-CM viimeisin muistutus: 11.12.2020</p>	<p>13.3.2009</p> <ul style="list-style-type: none"> • 6.7.2010 • 6.7.2010 • 12.1.2011 • 6.7.2010 • 6.7.2010 • 29.1.2014 • 3.7.2015 • 6.10.2010 • 6.7.2010 • 6.10.2010 • 17.4.2012 • 25.4.2011 	<p>artiklat 10 ja osassa tapauksia 6(1) Tämä tapausryhmä koskee valittajien sananvapauden loukkausta rikosoikeudellisten tai siviilioikeudellisten tuomioiden (joissa oli kyse yksityisyyden loukkauksesta tai kunnianloukkauksesta) seurauksena vuosien 2000 ja 2011 välillä. Tuomioistuimen mukaan tuomioissa ei ollut riittäviä perusteita perustella pakottavaa yhteiskunnallista tarvetta ja/tai että valittajiin kohdistuneet sanktiot (rikosoikeudelliset sanktiot ja vahingonkorvausmaksut) olivat liian vakavia. Osassa tapauksia oli kyse myös liian pitkistä rikosprosesseista.</p>	<p>Tapaukseen liittyviä säännöksiä muutettiin ja uudet säännökset astuivat voimaan 2014.</p> <p>lisätieto olisi hyödyllistä GM: Ministerikomitea toteaa, että olisi hyödyllistä saada tilastotietoa rikoslain uusien säännösten voimaantulon (v. 2014) jälkeen annetuista vankeustuomioista ja ehdollisista vankeustuomioista, jotka koskevat törkeää kunnianloukkausta ja törkeää yksityiselämää loukkaavan tiedon levittämistä tai lisätietoa kansallisesta oikeuskäytännöstä tilanteissa, joissa vankeustuomion määrääminen tai ehdollisen tuomion määrääminen em. rikoksista on hyväksyttävää.</p>

<p>V. v. Suomi (40412/98)</p> <p>-CM viimeisimmät muistutukset: 5.10.2017, 30.10.2019 ja 11.12.2020</p>	<p>24.7.2007</p>	<p>artikla 6(1) Kyseessä oli epäoikeudenmukainen rikosprosessi, jossa valittaja ei ollut voinut argumentoida sen puolesta, että poliisi oli yllyttänyt hänet huumausainerikoksen tekemiseen, koska poliisiviranomaiset eivät olleet tuoneet esiin merkityksellistä tietoa oikeusprosessin aikana eivätkä tuomioistuimet voineet korjata tätä puutetta.</p>	<p>lisätieto olisi hyödyllistä GM: Ministerikomitea pyytää tietoa tämänhetkisestä lainsäädäntöviitekehystä ja oikeuskäytännöstä, erityisesti päätöksentekoprosessista liittyen uuden lainsäädännön sisältämään todisteiden antamiseen.</p>
<p>C. v. Suomi (18249/02)</p> <p>-CM viimeisimmät muistutukset: 5.10.2017, 30.10.2019 ja 11.12.2020</p>	<p>9.8.2006</p>	<p>artikla 8 Kyseessä oli valittajan oikeuteen perhe-elämään kohdistuva loukkaus sen seurauksena, että korkein oikeus oli kumonnut kaksi alempien oikeuksien päätöstä, jotka olivat antaneet huoltajuuden valittajille, ottamatta huomioon muita tekijöitä kuin lasten mielipiteen ja pitämättä kuulemistilaisuutta.</p>	<p>Valittaja oli valittanut kuluja koskevien kohtuullisen hyvityksen keskeytyksestä, viimeksi 3.3.2015. lisätietoa odotetaan IM: Ministerikomitea odottaa viranomaisten kommentteja valittajan em. valituksesta.</p>
<p>Petri Sallinen ja muut v. Suomi (50882/99)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Harju v. Suomi • Heino v. Suomi • Sorvisto v. Suomi <p>-CM viimeisimmät muistutukset: 5.10.2017, 30.10.2019 ja 11.12.2020</p>	<p>27.12.2005</p> <ul style="list-style-type: none"> • 15.5.2011 • 15.5.2011 • 13.4.2009 (johtava ratkaisu myös Kangasluoma v. Suomi) 	<p>artikla 8, Sorvisto myös 6(1) ja 13 Tämä tapausryhmä koskee artikla 8:n loukkausta, koska: 1. oli etsitty ja takavarikoitu valittajien asianajotoimistojen luottamuksellista materiaalia, jolla oli vaikutusta myös valittajien asiakkaiden oikeuksiin (Petri Sallinen ja muut, Heino); 2. oli takavarikoitu valittajan ja hänen asianajajansa kirjeenvaihtoa (Sorvisto) ja; 3. oli tehty valittajan kodin etsintä ja takavarikoitu tietokone (Harju). EIT kritisoi sitä, että luottamuksellisen materiaalin suojan laajuutta on vaikea ennakoida ja että etsinnän ja takavarikointitoimenpiteiden tuomioistuinvalvonnassa on puutteita.</p>	<p>Heino and Harju: lisätietoja odotetaan IM: Ministerikomitea odottaa lisätietoa relevantista kehityksestä liittyen joihinkin takavarikoituihin välineisiin.</p>

		Tapaus Sorvisto koskee myös liian pitkiä siviili- ja rikosprosesseja sekä niihin liittyvää tehokkaan oikeussuojakeinon puutetta.	
<p>Toistuva tapaus Janatuinen v. Suomi (28552/05) (johtava tapaus Natunen v. Suomi, joka jo poistunut täytäntöönpanon valvonnasta)</p> <p>-CM viimeisimmät muistutukset: 5.10.2017, 30.10.2019 ja 11.12.2020</p>	8.3.2010	<p>artikla 6(1) ja 6(3)b Kyse oli asemien yhtäläisyydestä ja siitä, että valittajan oikeutta käyttää sopivia välineitä valmistellakseen puolustustaan oli rikottu sen seurauksena, että poliisi oli hävittänyt tiettyjä puhelinnauhotteita rikostutkinnan todella aikaisessa vaiheessa.</p>	<p>Valittaja valitti siitä, että korkein oikeus oli hylännyt pyynnön avata tapaus uudelleen. Tästä oli tiedotettu viranomaisille 17.2.2014.</p> <p>lisätietoa odotetaan IM: Ministerikomitea odottaa viranomaisten kommentteja valittajan esille nostamista asioista.</p>

Euroopan sosiaalisten oikeuksien komitean Suomen koskevat ratkaisut, jotka odottavat täytäntöönpanoa

Tapaus	Ratkaisu annettu	Tilanne	Rikkomus ja sisältö	Toimenpiteet
<p>Association of Care Giving Relatives and Friends v. Finland (valitus nro. 70/2011)</p> <p>-sosiaalisten oikeuksien komitean 3. tarkastelu edistyksestä vuodelta 2020</p>	4.12.2012	Sosiaalisten oikeuksien komitea todennut rikkomuksen ja korjaamisessa on tapahtunut kehitystä, mutta rikkomusta ei ole vielä korjattu.	Komitea totesi artiklan 23 rikkomuksen, koska lainsäädäntö mahdollisti käytäntöjä, joiden perusteella monet iäkkäät omaishoitajat jäivät kunnissa ilman heille kuuluvia tukia ja tukitoimia. Vaikka uudistuksia on sen jälkeen tapahtunut omaishoitajien lakisääteisten vapaiden ja tukien sekä muiden tukitoimien osalta, tilanne ei vielä ole täysin korjaantunut. Kuntien harkintavalta ja selkeän velvollisuuden puuttuminen tukien maksamisessa mahdollistaa edelleen ongelmatilanteita.	Hallituksen tulee toimittaa täytäntöönpanosta päivitettyä tietoa tukien tilanteesta maassa/alueilla (ml. kriteerit tukien myöntämiseen ja tukien määrä) ja tukitoimien saajista sekä mahdollisista asioista koskevista lakiuudistuksista ja niiden vaikutuksista.
<p>Association of Care Giving Relatives and Friends v. Finland (valitus nro. 71/2011)</p> <p>-sos. komitean 3. arviointi edistyksestä vuodelta 2020</p>	4.12.2012	Sosiaalisten oikeuksien komitea todennut rikkomuksen ja korjaamisessa on tapahtunut kehitystä, mutta rikkomusta ei ole vielä korjattu.	Komitea totesi artiklan 23 rikkomuksen, koska palveluasumisen sekä ympärivuorokautisen palveluasumisen asiakaspalvelumaksuja ei ollut säädelty riittävästi eikä palveluasumisen tarjonta vastannut kysyntää. Monimutkaiset ja vaihtelevat	Tilanne ei ole edelleenkään täysin korjaantunut. Vaikka asiakaspalvelumaksujärjestelmää ollaan uudistamassa, edelleenkään ei ole takeita siitä, että palveluasumisen maksujen jälkeen asiakkaalle jäisi esimerkiksi rahaa muuhun käyttöön. Hallituksen tulee toimittaa päivitettyä tietoa

			maksukäytännöt aiheuttivat epävarmuutta palveluiden tarvitsijoissa eikä ollut olemassa takuita siitä, että tarvittavia palveluita oli saatavilla tai edes riittävää tietoa palveluista ja mahdollisuuksista niiden käyttöön.	uudistuksista seuraavan määräaikaisraportoinnin yhteydessä.
<p>Finnish Society of Social Rights v. Finland (valitus nro. 88/2012)</p> <p>-sos. komitean 2. tarkastelu edistyksestä vuodelta 2020</p>	9.9.2014	Sosiaalisten oikeuksien komitea todennut rikkomuksen, mutta sitä ei ole vielä korjattu.	Komitea totesi rikkomuksen artiklan 12 osalta, koska sosiaaliturvaetuuksien minimitaso oli liian alhainen. Komitea totesi rikkomuksen myös artiklan 13 osalta koska toimeentulotuki ja työmarkkinatuki olivat riittämättömiä.	Vuoden 2014 jälkeen on tehty erilaisia uudistuksia (mm. työttömyysturvan aktiivimalli) ja kokeiluja (mm. perustulokokeilu) sekä eri etuuksien indeksikorotuksien jäädyttäminen. Toimeentulotuen maksamisen siirryttyä kunnilta KELA:lle, maksamisessa tapahtuneiden viivästysten vuoksi monet jäivät täysin ilman tukia eivätkä pystyneet maksamaan lääkkeitään tai asumistaan. Hallituksen tulee toimittaa päivitettyä tietoa uudistuksista tulevien määräaikaisraportointien ohessa. Komitea toisti, että hallituksen tulee toimittaa esimerkkejä eri etuuksien saajista ja tyypillisistä tukiyhdistelmistä, jotta etuuksien ja tukien kokonaistasoa voidaan arvioida peruskirjan määräysten valossa.
<p>Finnish Society of Social Rights v. Finland (valitus nro. 106/2014)</p>	8.9.2016	Sosiaalisten oikeuksien komitea todennut	Komitea totesi artiklan 24 rikkomuksen, koska laittoman irtisanomisen perusteella	Komitea katsoi, että ratkaisun perusteella ei ole ryhdytty mihinkään toimiin (niin

-sos. komitean 2. tarkastelu seurannasta vuodelta 2020		rikkomuksen, mutta sitä ei ole vielä korjattu.	maksettavan korvauksen maksimimäärä ei aina ole riittävässä suhteessa aiheutettuun menetykseen. Laki ei myöskään mahdollista työsuhteen palauttamista näissä tapauksissa. Lainsäädäntö perustuu kolmikantaratkaisuun eikä hallitus katso, että sitä tulisi muuttaa.	korvauksen kuin työsuhteen palauttamisen osalta).
Finnish Society of Social Rights v. Finland (valitus nro. 108/2014) -sos. komitean 2. tarkastelu seurannasta vuodelta 2020	8.12.2016	Sosiaalisten oikeuksien komitea todennut rikkomuksen, mutta sitä ei ole vielä korjattu.	artikla 13 työmarkkinatuki yksin ja yhdessä muiden etuuksien (esim. asumistuki ja toimeentulotuki) kanssa ei ollut riittävä edunsaajien perustarpeiden kattamiseen. Hallituksen mukaan eri etuudet yhdessä mahdollistavat perustoimeentulon. Mm. asumistukea on uudistettu vuonna 2015 vähentämällä sen laskemisessa huomioitavia vähennyksiä.	Komitea katsoo, ettei riittäviin toimiin ole ryhdytty työmarkkinatuen nostamiseksi riittävälle tasolle yksinään tai yhdessä asumistuen kanssa. Hallitus ei myöskään ole riittävästi osoittanut, että etuudet yhdessäkään parantaisivat työmarkkinatuen saajien tilannetta.
University Women of Europe (UWE) v. Finland (valitus nro. 129/2016) -ministerikomitean suositus CM/RecChS(2021)6 , 17.3.2021	6.12.2019	Sosiaalisten oikeuksien komitea todennut rikkomuksen, mutta sitä ei ole vielä korjattu.	Komitea totesi artiklan 4§ (3) rikkomuksen, koska lainsäädäntö ei mahdollista tehokkaiden oikeussuojakeinojen käyttöä, kun siinä ei säädetä työsuhteen palauttamisesta, jos henkilö on erotettu työstään hänen tehtyään valituksen tasa-arvoisesta palkasta. Artiklan 20 osalta komitea totesi	Ministerikomitea suositaa, että Suomi: -tarkistaa ja vahvistaa olemassa olevia toimenpiteitä, joilla tavoitellaan sukupuolten välisten palkkaerojen vähentämistä ja poistamista ja harkitsee uusien toimenpiteiden, joilla on mahdollista saavuttaa merkittävää edistystä kohtuullisen

			rikkomuksen, koska Suomi ei ole tehnyt tarvittavia toimenpiteitä edistääkseen artiklan soveltamista, liittyen oikeuteen tasa-arvoisiin mahdollisuuksiin ja tasa-arvoiseen kohteluun miesten ja naisten välillä työstä maksettavan korvauksen osalta.	ajan kuluessa hyväksymistä tähän liittyen; -osoittaa päätökset ja toimet, joihin on ryhdytty tämän suosituksen noudattamiseksi seuraavassa järjestökanteluiden seurantaan koskevassa raportissa (31.10.2022).
<p>Central Union for Child Welfare (CUCW) v. Finland (valitus nro. 139/2016)</p> <p>-päätöslauselma CM/ResChS(2020)3, 11.3.2020</p>	11.9.2019	Sosiaalisten oikeuksien komitea todennut rikkomuksen, mutta sitä ei ole vielä korjattu.	Komitea totesi artiklojen 16, 17 ja 27 rikkomuksen, koska lapset, joiden vanhemmat eivät olleet työssäkäyviä olivat varhaiskasvatuksen osalta eri asemassa kuin lapset, joiden vanhemmat olivat työssäkäyviä eikä erolle ollut objektiivista ja perusteltua syytä. Laissa oli säännös, joka asetti samanlaisessa asemassa olevat perheet erilaiseen asemaan ilman hyväksyttävää perustetta. Hallitus ei ollut pystynyt antamaan hyväksyttäviä syitä vanhempien erilaiselle kohtelulle lastenhoitoon pääsyn osalta, mistä kärsivät tukea eniten tarvitsevat.	Ministerikomitea ottaa huomioon Suomen viranomaisten esittämät tiedot, erityisesti elokuussa 2020 voimaan tulleet muutokset varhaiskasvatuksessa ja odottaa Suomen raportointia mahdollisesta muusta kehityksestä relevantteihin peruskirjaan liittyvien säännösten osalta seuraavan raportoinnin yhteydessä.